Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2025/2939

22.5.2025

Resolucija Sveta o znaku skupne evropske diplome in nadaljnjih korakih v smeri morebitne skupne evropske diplome: krepitev konkurenčnosti Evrope in privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja

(C/2025/2939)

SVET EVROPSKE UNIJE

na podlagi vizije iz Priporočila Sveta z dne 5. aprila 2022 o vzpostavljanju povezav za učinkovito evropsko sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja ([1]),

ob upoštevanju sklepov Sveta o evropski strategiji za krepitev vloge visokošolskih institucij za prihodnost Evrope ([2]),

ob upoštevanju sporočila Komisije o načrtu za evropsko diplomo ([3]),

1. PONOVNO POUDARJA svojo neomajno zavezanost, da sedanjim in prihodnjim generacijam zagotovi znanje, spretnosti, kompetence in vrednote, potrebne za obvladovanje ključnih izzivov našega časa, pri čemer je združen v svoji viziji odporne, pripravljene, inovativne in uspešne Evrope. Medtem ko globalne spremembe preoblikujejo naše družbe – oboroženi spopadi na evropskih mejah in drugje, vse hitrejša okoljska kriza ter tehnološke preobrazbe, ki so izziv za industrijske panoge in trge dela – priznavamo potrebo po v prihodnost usmerjenem, usklajenem in ambicioznem pristopu, ki krepi konkurenčnost Evrope, hkrati pa ohranja bogastvo njene kulturne, umetniške in intelektualne dediščine ter raznolike izobraževalne tradicije;

2. PRIZNAVA, da je prihodnost Evrope odvisna od moči njenih državljanov in državljank, ki so izobraženi, angažirani in opolnomočeni za oblikovanje dinamične in pravične družbe ter sodelovanje v njej, ter SE ZAVEZUJE, da bo spodbujal generacije Evropejcev in Evropejk, ki so se pripravljeni z odločnostjo in inovacijami soočiti z globalnimi izzivi in nepredvidljivo prihodnostjo;

3. PRIZNAVA ključno vlogo visokošolskih ustanov in zavezništev teh ustanov, kot je na primer pobuda „Evropske univerze“, pri spodbujanju akademske in znanstvene odličnosti, pionirskih tehnoloških prebojih ter razvijanju osnovnega znanja, spretnosti in kompetenc, potrebnih v razvijajočem se svetu dela, tudi z interdisciplinarnimi pristopi, ki vključujejo različna študijska področja; PRIZNAVA njihovo ključno vlogo pri vseživljenjskem učenju kot odzivu na prehode na trgu dela, zlasti z razvojem prožnih in prilagojenih učnih poti, po potrebi vključno z manjšimi učnimi enotami, kot so mikrodokazila, in IZPOSTAVLJA potrebo po prenovljenem in ambicioznem evropskem sodelovanju na področju visokošolskega izobraževanja , ki bo ohranjalo konkurenčno prednost in vodilno vlogo Evrope na svetovnem prizorišču;

4. SE ZAVEZUJE, da bo opredelil in izvajal strateške rešitve, ki krepijo sposobnost Evrope za privabljanje talentov, ohranjanje strokovnega znanja in vodilno vlogo v nastajajočih sektorjih, hkrati pa odpravljajo ovire za prosto gibanje talentov. Ta prizadevanja morajo temeljiti na močni izobraževalni podlagi, ki olajšuje transnacionalno sodelovanje med ustanovami, spodbuja uravnoteženo in visokokakovostno mobilnost ter povečuje prilagodljivost okvirov poučevanja in učenja glede na zahteve prihodnosti, zlasti s polnim izkoriščanjem priložnosti, ki jih ponuja program Erasmus+ v vseh državah članicah;

5. POTRJUJE, da izobraževanje ne sme biti le orodje za gospodarski napredek, temveč predvsem sredstvo za spodbujanje demokratične, družbene in kulturne strukture, ki združuje družbo s krepitvijo pozitivnega in inkluzivnega občutka identitete in pripadnosti na lokalni, regionalni, nacionalni ravni in na ravni EU, ki temelji na skupnih evropskih vrednotah;

6. PONOVNO POTRJUJE, da ima Evropska unija pomembno vlogo pri podpiranju izobraževanja in usposabljanja, pri čemer v celoti upošteva odgovornost držav članic, da oblikujejo svoje politike izobraževanja in usposabljanja, ter POUDARJA, da je treba pri oblikovanju evropskih pobud upoštevati nacionalne, regionalne in lokalne potrebe ter okoliščine;

7. POUDARJA, da sta evropski izobraževalni prostor in evropski raziskovalni prostor v sinergiji z evropskim visokošolskim prostorom bistvena okvira sodelovanja, namenjena podpiranju, krepitvi in spodbujanju izobraževanja, poučevanja, ustvarjalnosti, raziskav ter prenosa znanja in inovacij po vsej Evropi;

([1]) UL C 160, 13.4.2022, str. 1.
([2]) UL C 167, 21.4.2022, str. 9.
([3]) COM(2024) 144 final.

8. JE SEZNANJEN s poročilom Enrica Lette, v katerem je predlagana uvedba pete svoboščine, ki zajema raziskave, inovacije in izobraževanje, ter razvoj evropske diplome za okrepitev transnacionalnega sodelovanja v visokošolskem izobraževanju in spodbujanje kroženja talentov po Evropi na bolj povezanem enotnem trgu. Poleg tega PRIZNAVA poročilo Maria Draghija, v katerem je poudarjeno, da so inovacije ključne za uresničitev zelenega in digitalnega prehoda, potrebnega za okrepitev odpornosti Evrope, POUDARJA, da je nujno odpraviti inovacijsko vrzel, in IZPOSTAVLJA, da se morajo sistemi izobraževanja in usposabljanja bolj odzivati na spreminjajoče se potrebe po spretnostih;

9. POUDARJA, da razprave o skupni evropski diplomi že potekajo, vendar Svet Evropske unije še ni sprejel odločitve o njeni morebitni uvedbi in da bi bilo treba vsako sklicevanje na skupno evropsko diplomo v tej resoluciji Sveta razumeti v tem smislu;

10. POUDARJA, da je treba zaščititi avtonomijo in raznolikost visokošolskih ustanov ter – v skladu s pravom EU – pravičen dostop do virov, vključno z razpoložljivimi sredstvi Unije, ne glede na njihovo obliko delovanja, pri tem pa spoštovati proračunska načela in vrednote Unije iz člena 2 PEU, ki se nanašajo na izvrševanje proračuna, ter POZDRAVLJA inkluziven pristop, ki vsem visokošolskim ustanovam omogoča, da izkoristijo evropsko in mednarodno sodelovanje, s čimer se zagotovi, da pri prizadevanjih za odličnost nobena ustanova ne bo zapostavljena;

11. POUDARJA, da mora vsaka nova pobuda za uresničitev evropskega izobraževalnega prostora – vključno z uvedbo znaka skupne evropske diplome in naslednjimi koraki v smeri skupne evropske diplome – temeljiti na skupnem, postopnem pristopu, pri čemer se je treba izogniti dodatnemu upravnemu bremenu za visokošolske ustanove in nacionalne agencije za zagotavljanje kakovosti ter finančnim zavezam, ki presegajo obstoječa finančna sredstva, brez poseganja v pogajanja o večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2027, ter zagotoviti, da bo napredek porazdeljen med vse države članice, in SE ZAVEZUJE, da bo ta prizadevanja pospešil s skladnostjo, ambicioznostjo in neomajno predanostjo zagotavljanju, da je izobraževanje temelj osebne, družbene in poklicne izpolnitve ter aktivnega državljanstva za vse Evropejce in Evropejke;

12. UGOTAVLJA, da so končni rezultati projektov za eksperimentiranje s politikami Erasmus+ v zvezi z znakom skupne evropske diplome priložnost za nadaljnje razprave o tem, kako visokošolskim ustanovam, vključenim v transnacionalno sodelovanje, olajšati zagotavljanje skupnih programov in podeljevanje skupnih diplom v skladu z bolonjskimi instrumenti, tudi z ustreznimi pobudami, kot je skupna evropska diploma. Z uvedbo znaka evropske diplome bi se lahko povečalo število skupnih študijskih programov, da bi se dosegla kritična masa, kar bi lahko spodbudilo države članice k odpravi številnih ovir pri zagotavljanju skupnih študijskih programov;

13. SE STRINJA, da lahko znak skupne evropske diplome in rezultati naslednjih korakov v smeri skupne evropske diplome povečajo privlačnost skupnih študijskih programov, mobilnost in sčasoma avtomatično priznavanje, ustvarijo v prihodnost usmerjeno izobraževalno okolje, ki spodbuja inovacije in čezmejno sodelovanje, ter okrepijo evropsko visokošolsko izobraževanje in njegov položaj v svetu v korist današnjih državljanov in državljank ter generacij, ki bodo oblikovale prihodnost Evrope;

14. POUDARJA, da bi bilo treba ukrepe iz te resolucije izvajati ob upoštevanju sistemov izobraževanja in usposabljanja v različnih nacionalnih pravnih okvirih;

DOLOČA NASLEDNJE TRI FAZE ZA IZVEDBO ZNAKA SKUPNE EVROPSKE DIPLOME IN UTIRANJE POTI K SKUPNI EVROPSKI DIPLOMI:

1. FAZA 1: DOKONČANJE PRIPRAV NA UVEDBO ZNAKA SKUPNE EVROPSKE DIPLOME (2025–2026)

2. FAZA 2: UVEDBA ZNAKA SKUPNE EVROPSKE DIPLOME, SPREMLJANJE NJEGOVEGA IZVAJANJA, EVALVACIJA NJEGOVE UPORABE TER IZVEDBA ŠTUDIJE IZVEDLJIVOSTI IN RAZISKOVALNEGA DELA V ZVEZI S SKUPNO EVROPSKO DIPLOMO (2026–2028)

3. FAZA 3: RAZMISLEK IN SPREJETJE Z DOKAZI PODPRTE ODLOČITVE O NADALJNJIH KORAKIH K SKUPNI EVROPSKI DIPLOMI (2029)

1. **FAZA 1: DOKONČANJE PRIPRAV NA UVEDBO ZNAKA SKUPNE EVROPSKE DIPLOME (2025–2026)**

KOMISIJO POZIVA, naj skupaj z državami članicami in v tesnem sodelovanju z vsemi ustreznimi deležniki:

a) v okviru delovne skupine strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za visokošolsko izobraževanje ustanovi laboratorij za politiko, ki bo zadolžen za razvoj celovitega okvira za znak skupne evropske diplome in bo med drugim odgovoren za:

— pripravo jasnih opredelitev, opisov, kazalnikov in skupne metode za preverjanje skladnosti z merili iz Priloge II k Priporočilu Sveta o evropskem sistemu zagotavljanja kakovosti in priznavanja v visokošolskem izobraževanju, ob doslednem spoštovanju pristojnosti držav članic na področju izobraževanja in usposabljanja ter načela subsidiarnosti;

— razvoj smernic in postopkov za izdajo znaka skupne evropske diplome;

— oblikovanje standardizirane predloge za vizualno podobo znaka, vključno z njegovim grafičnim prikazom, v fizični in digitalni obliki.

Laboratorij za politiko bodo sestavljali predstavniki in predstavnice držav članic, ki so člani in članice delovne skupine strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za visokošolsko izobraževanje (ali katere koli skupine, ki jo bo nasledila in bo ustanovljena v tem okviru), ter drugi strokovnjaki in strokovnjakinje, ki jih imenujejo države članice, skupaj s predstavniki in predstavnicami Komisije. Strokovnjaki in strokovnjakinje, ki jih povabi laboratorij za politiko, lahko po potrebi prispevajo k delu laboratorija v zvezi s specifičnimi temami. Dejavnosti laboratorija bi morale skupaj usmerjati države članice in Komisija, ki bo zagotavljala tehnično in organizacijsko podporo;

b) Svetu do sredine leta 2026 predstavi rezultate laboratorija za politiko, ki deluje v okviru delovne skupine strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za visokošolsko izobraževanje, da se omogoči učinkovita uvedba znaka skupne evropske diplome v letu 2026.

POLEG TEGA SO DRŽAVE ČLANICE POZVANE, NAJ

a) če tega še niso storile, v celoti izvedejo bolonjske instrumente, kot so evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS), priloga k diplomi, evropski standardi in smernice za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG) in evropski pristop k zagotavljanju kakovosti skupnih programov, kot ključne spodbujevalce za izvajanje znaka skupne evropske diplome. Ta ukrep bi moral spodbujati globlje in prožnejše transnacionalno sodelovanje po vsej Evropi, zlasti v pričakovanju uvedbe znaka skupne evropske diplome in naslednjih korakov k skupni evropski diplomi;

b) sprejmejo potrebne ukrepe, da se omogoči uvedba znaka skupne evropske diplome do konca leta 2026, s čimer bi se zagotovile doslednost in enake možnosti za vse visokošolske ustanove v Evropi.

2. **FAZA 2: UVEDBA ZNAKA SKUPNE EVROPSKE DIPLOME, SPREMLJANJE NJEGOVEGA IZVAJANJA, EVALVACIJA NJEGOVE UPORABE TER IZVEDBA ŠTUDIJE IZVEDLJIVOSTI IN RAZISKOVALNEGA DELA V ZVEZI S SKUPNO EVROPSKO DIPLOMO (2026–2028)**

KOMISIJA IN DRŽAVE ČLANICE SO POZVANE, NAJ

a) v času od leta 2026 do leta 2028 skupaj uvedejo znak skupne evropske diplome in usmerjajo ta proces, da bi preizkusile njegovo izvedljivost ter ocenile njegove morebitne posledice s političnega, pravnega, finančnega in upravnega vidika ter to, v kolikšni meri so bile odpravljene ovire za transnacionalno sodelovanje pri skupnih diplomah v sektorju visokošolskega izobraževanja, kot so tiste, opredeljene v končnih rezultatih projektov za eksperimentiranje s politikami v okviru Erasmus+ v zvezi z znakom skupne evropske diplome;

b) laboratorij za politiko v okviru delovne skupine strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za visokošolsko izobraževanje uporabljajo kot platformo za evalvacijo napredka pri uvedbi znaka skupne evropske diplome, za lažje strukturirano sodelovanje z visokošolskimi ustanovami, študenti in študentkami, agencijami za zagotavljanje kakovosti in drugimi deležniki ter za preučevanje koncepta skupne evropske diplome in njene izvedljivosti z vidika nadaljnjih korakov in poti naprej.

KOMISIJA NAJ:

a) zasnuje ciljno usmerjene ukrepe za podporo visokošolskim ustanovam, ki želijo izdati znak skupne evropske diplome v okviru skupnih programov;

b) spodbuja prepoznavnost znaka skupne evropske diplome in posreduje informacije o njem visokošolskim ustanovam, študentom in študentkam, delodajalcem in družbi na splošno. Ta prizadevanja bi lahko vključevala razvoj celostne grafične podobe ter komunikacijske strategije in strategije znamčenja, ki bi poudarjale dodano vrednost znaka za študente in študentke, raziskave in inovacije v državah članicah ter njegov potencial za privabljanje mednarodnih študentov in študentk;

c) po začetku uvajanja znaka skupne evropske diplome Svetu zagotovi letne povratne informacije. Te bi morale vključevati vpogled v postopek izvajanja, nove izzive in pridobljene izkušnje, kar bi omogočilo potrebne prilagoditve in s tem podporo uspešni uvedbi;

d) spremlja in izvede celovito evalvacijo faze uvajanja v tesnem sodelovanju z laboratorijem za politiko, ki deluje v okviru delovne skupine strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za visokošolsko izobraževanje, ki bo ocenila:

   — njene rezultate in morebitno dodano vrednost znaka skupne evropske diplome s posebnim poudarkom na izvedljivosti, izzivih, ki se pojavljajo, in morebitnem učinku pobude;

   — pomen znaka skupne evropske diplome pri podpiranju transnacionalnega sodelovanja, večanju privlačnosti in števila skupnih študijskih programov v EU, krepitvi svetovne konkurenčnosti evropskega visokošolskega izobraževanja ter krepitvi uravnotežene mobilnosti študentov in študentk ter zaposlenih;

e) skupaj z laboratorijem za politiko, ki deluje v okviru delovne skupine strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za visokošolsko izobraževanje, izpelje študijo izvedljivosti za skupno evropsko diplomo, v kateri izvede evalvacijo evropskih meril, na podlagi katerih bi se ta skupna diploma podeljevala, ustreznih postopkov zagotavljanja kakovosti in potenciala diplome za odpravo ovir za transnacionalno sodelovanje na področju skupnih diplom v sektorju visokošolskega izobraževanja, analizira njen vpliv na vrednost in priznavanje akademskih programov ter visokošolskih ustanov, ki podeljujejo skupne diplome, ter preuči vidik študentov in študentk, med drugim ključne izzive in pričakovane koristi ter možne alternativne pristope;

f) Svetu v nadaljnjo odločitev do konca leta 2028 predloži evalvacijsko poročilo o izvajanju znaka skupne evropske diplome in študijo izvedljivosti v zvezi s skupno evropsko diplomo.

DRŽAVE ČLANICE SE SPODBUJA, DA

a) s Komisijo izmenjujejo ustrezne podatke, da se olajša celovita evalvacija uvedbe.

3. **FAZA 3: RAZMISLEK IN SPREJEMANJE Z DOKAZI PODPRTE ODLOČITEV O NADALJNJIH KORAKIH ZA SKUPNO EVROPSKO DIPLOMO (2029)**

Svet lahko na podlagi rezultatov svoje analize evalvacijskega poročila Komisije o izvajanju znaka skupne evropske diplome in študije izvedljivosti skupne evropske diplome odloči o dolgoročnem izvajanju znaka skupne evropske diplome in pozove Komisijo, da predlaga konkretne nadaljnje korake za uvedbo skupne evropske diplome. Uvedba take skupne diplome bi lahko odprla nove možnosti za prihodnost visokošolskega izobraževanja v Evropski uniji in služila kot sredstvo za spodbujanje osebnega, družbenega in poklicnega razvoja ter aktivnega državljanstva sedanjih in prihodnjih generacij.